

■ Гвардзейцы

ПОДЗВІГ НА ДВАІХ

Радавым запасу, якія вясной выратавалі адзін аднаму жыцці, уручылі медалі «За адвагу»

Той сонечны дзень для брэсцкіх дэсантнікаў запомніцца на ўсё жыццё. Пра такіх кажуць: нарадзіліся ў кашулі. Сапраўды, 5 красавіка 2017 года стала другім днём нараджэння для Дзмітрыя Страчука і Яўгена Жарскага, на той час вайскоўцаў 38-й асобнай гвардзейскай дэсанта-штурмавой брыгады.

Пра тое, што падчас ваеннага вучэння ў Шумілінскім раёне магло здарыцца непараўнае, мінулаі вясной прагучала бадай з усіх СМІ. Пры ажыццяўленні скачкоў з Іл-76 з-за моцнага павеву ветру адбылося сыходжанне парашутыстаў. У аднаго з іх патух асноўны купал...

Лічаныя секунды — і Яўген Жарскі мог бы пальцець уніз. Але імгненная рэакцыя і добрая падрыхтоўка Дзмітрыя, які зафіксаваў рукамі асноўны купал парашута саслужыўца, зрабілі пасадку больш мяккай для абайх.

За тымі скачкамі з парашутамі, якія адназначна ўвайшлі ў гісторыю, па меншай меры беларускай арміі, назіраў і камандуючы сіламі спецыяльных аперацый Узброеных Сіл генерал-маёр Вадзім ДЗЕНІСЕНКА.

— Мы бачылі, як усё адбывалася, і гэта было выпрабаваннем для нас, — прызнаўся пазней камандуючы. — Назіраючы за хлопцамі ў паветры, мы разумелі, што яны навучаныя і змогуць справіцца з сітуацыяй. Канешне, гонар за нашых ваеннаслужачых перапаўняе. Самае галоўнае, што адзін з іх не пакінуў таварыша ў бядзе. Нават цяпер, калі пагутарыць з імі, яны не да канца ўсведамляюць, што здзейснілі подзвіг.

І гэта праўда. Сваімі дзеяннямі ў экстрамальнай сітуацыі хлопцы выратавалі жыццё адзін аднаму. Калі да Дзмітрыя Страчука ў першыя ж дні пасля выпадку была прыкавана ўвага вайсковых начальнікаў і журналістаў, то Яўген Жарскі канчаткова паверыў у гэта, калі стаяў на пляцы 38-й дэсанта-штурмавой брыгады

Міністр абароны генерал-лейтэнант Андрэй РАЎКОЎ уручае медаль «За адвагу» Дзмітрыю СТРАЧУКУ.

ў Брэсце, дзе на днях міністр абароны ўручыў яму і яго таварышу медалі «За адвагу».

Як адзначыў генерал-лейтэнант Андрэй РАЎКОЎ, радыява, якія пры дэсантаванні вылучылі адзін аднаго, праявіўшы найвышэйшую якасць падрыхтоўкі ў найскладанейшай сітуацыі, атрымалі свае заслужаныя ўзнагароды. Акрамя таго, міністр абароны выказаў словы ўдзячнасці як героям, якія здзейснілі подзвіг, так і іх бацькам, якія выхавалі сваіх сыноў сапраўднымі абаронцамі Айчыны.

Аб тым, што сын выратаваў жыццё таварышу, бацькі Дзмітрыя Страчука даведаліся з газет і інтэрнэту. Як прызнаецца маці хлопца Наталля Міхайлаўна, вельмі перажывалі, асабліва за Жэню. На наступны дзень звязаліся з сынам, але ён не быў самамоўны. Хлопец і сёння не любіць расказваць пра той дзень, хоць памятае яго, здаецца, пасекундна.

Разам з бацькамі Дзіма жыў у вёсцы Тамашоўка, што ў Брэсцкім раёне. Як і ўсе сямейнікі, працуе ў сельскай гаспадарцы. Цяпер хлопец — мясцовая славуцасць. Але і да арміі бацькам не даводзілася за яго чырванець: Дзіма доўгі час займаўся лёгкай атлетыкай, мае шмат спартыўных узнагарод.

Падзеі таго лёсавызначальнага дня Яўген Жарскі ўспамінае толькі да моманту, калі сеў у самалёт. Што адбывалася потым, быццам нехта вы-

красліў з яго памяці. Для Жэні гэта быў трэці і апошні скачок з парашутам. Дагэтуль дэсантаваўся з верталёта Мі-8. Па словах хлопца, паўтарыць скачок з Іл-76 складаней — большая хуткасць. А, між іншым, да арміі Яўген баяўся вышыні, але ўсё роўна марыў быць толькі дэсантнікам — каб і ў элітных войсках служыць, і свой страх перамагчы.

Дзмітрый СТРАЧУК і Яўген ЖАРСКІ цяпер героі не толькі 38-й дэсанта-штурмавой брыгады.

Пра тое, што здарылася ў небе над Шуміліншчынай, маці Яўгена паведамлілі ў той жа дзень. Патэлефанавалі з вайскавай часці, казалі, што Жэня атрымаў траўму і знаходзіцца ў 432-м Галоўным ваенным клінічным медыцынскім цэнтры Узброеных Сіл.

— Калі мы прыехалі ў ваенны шпіталь, то вельмі перажывалі, бо сын быў у крытычным стане, — успамінае Валянціна Віктараўна. — Уся вёска малі-

Дарэчы

Падобны выпадак адбыўся ў 2004 годзе, калі падчас вучэбна-трэніровачных заняткаў пры ажыццяўленні скачкоў з парашутам ваеннаслужачы 5-й асобнай брыгады спецыяльнага прызначэння радавы Уладзімір Цішкевіч выратаваў жыццё саслужыўцу. Указам Прэзідэнта Беларусі хлопец быў узнагароджаны медалём «За адвагу».

лася за Жэню. І калі б не высокі прафесіяналізм урачоў і медыцынскага персаналу аддзяленняў рэанімацыі і траўматалогіі, якім мы вельмі ўдзячны, хто ведае, чым бы ўсё скончылася...

Да ранейшага жыцця Яўген вярнуўся ў верасні. Як і да арміі, працуе на Баранавіцкім заводзе аўтаматычных ліній. Калегі яго чакалі з нецярпеннем: перажывалі за маладога таварыша, добрага спецыяліста. На днях хлопец упершыню за-

■ 3 нагоды

Тыя, хто не памыляецца

У гэтую нядзелю прафесійнае свята адзначаюць прадстаўнікі інжынерных войскаў нашай краіны. Праца гэтых людзей звязана з велізарнай рызыкай нават у мірны час. Менавіта яны прымушаюць сціхаць «рэха вайны» — ліквідуюць выбухоўную спадчыну Вялікай Айчыннай, якую ўсё яшчэ можна знайсці на беларускай зямлі. Як кажуць самі ваенныя, у падраздзяленнях інжынерных войскаў заўсёды павінны быць разуменне і зладжанасць: часам ад дзеянняў аднаго чалавека залежыць жыццё многіх астатніх.

— Так гістарычна склалася, што 21 студзеня інжынерныя войскі адзначаюць сваё прафесійнае свята: у гэты дзень у 1701 годзе па ўказе Пятра I у Маскве была створана першая інжынерная школа, дзе пачалася падрыхтоўка афіцэраў гэтых войскаў, — расказаў **начальнік інжынерных войскаў — начальнік упраўлення інжынерных войскаў Генеральнага штаба Узброеных Сіл палкоўнік Андрэй КУРАКОЎ**.

Праца сапёраў уносіць вялікі ўнёсак у мірнае жыццё беларускага грамадства. У пасляваенны перыяд было аб'ясшкоджана больш за 27 млн выбухованебяспечных прадметаў. А гэта амаль па тры выбуховыя прыстасаванні на кожнага сучаснага беларуса. І работа пастаянна працягваецца.

«Летась 30 рухомых груп па размініраванні знішчылі больш за 23 тысяч выбухованебяспечных прадметаў. У 2017 годзе каля вёскі Паўлаўка Слуцкага раёна інжынерныя войскі ачысцілі ад выбухованебяспечных прадметаў больш за 70 гектараў зямлі, усяго за год — на тэрыторыі Беларусі каля 1200 гектараў. Работу плануецца працягнуць ужо вясной. Усяго ж на гэтай тэрыторыі прайшлі ўжо чатыры суцэльныя чысткі. Колькі часу яшчэ зоймуць работы, казаць складана, паколькі грунт мае ўласцівасць «выціскаць» прадметы на паверхню вясной і восенню», — дадаў Андрэй Куракоў.

Фронт работы вялікі, патрэбна спецыяльная тэхніка. З гэтым у інжынерных войсках сёння праблем няма. На працягу апошніх гадоў на ўзбраенне было пастаўлена больш за 50 адзінак інжынернай тэхнікі: гэта перш за ўсё экскаватары, аўтамабільныя краны, пагрузчыкі рознага тыпу, — усе ўзоры менавіта айчыннай вытворчасці. Акрамя таго, у апошні час інжынерны карыстаюцца 54 новымі сродкамі пошуку і разведкі мінна-выбуховых загарод — мінашукальнікаў. Варта дадаць, што інжынерныя войскі па ўзроўні тэхнічнай аснашчанасці ва Узброеных Сілах займаюць адно з першых месцаў.

Начальнік упраўлення інжынерных войскаў распавёў, што мінулы навучальны год быў вельмі насычаны. Дзве каманды інжынерных войскаў удзельнічалі ў «Армейскіх міжнародных гульнях»: у конкурсах «Бяспечны маршрут» і «Інжынерная формула». У абодвух нашы каманды занялі другія месцы, наступіўшы толькі расіянам. Акрамя таго, у 2017 годзе ў Арменіі на палігоне «Баграмян» зборная каманда інжынерных войскаў краіны ўвайшла ў лік прызёраў і заняла другое месца. Таксама нашы пантанёры паўдзельнічалі з расійскімі калегамі ў сумесных вучэннях дзвюх краін, дзе на практыцы правярылі сумяшчальнасць расійскай і беларускай тэхнікі. Зрабілі гэта на ацэнку «выдатна» па ўсіх нарматывах.

Сёлета, як запэўніў начальнік упраўлення інжынерных войскаў, тэмпы змяншаць ніхто не збіраецца.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@zviazda.by

■ 3 гісторыі маёй сям'і

Калі прадзед — Герой

Невядомыя факты з біяграфіі ўдзельніка Вялікай Айчыннай вайны дапамаглі высветліць сучасныя тэхналогіі

Герой Савецкага Саюза Дзмітрый ЛУГАЎСКОЙ.

Мой прадзед, Герой Савецкага Саюза Дзмітрый Іванавіч Лугаўскай, нарадзіўся ў 1918 годзе ў Віцебску. З самага дзяцінства ён захапляўся самалётамі, нават займаўся ў аэраклубе. У 1940 годзе быў прызваны ў Чырвоную Армію, але любоў да паветра прымусіла юнака скончыць знакамітую Чкалаўскую школу пілотаў, якая была размешчана ў Арэнбургу.

Неверагодна, але ў гады Вялікай Айчыннай вайны мой прадзед, абараняючы сваю радзіму, здзейсніў 130 баявых вылетаў, знішчыў 10 фашысцкіх танкаў, 26 гармат і бронемашын, 80 аўтамашын з войскамі і грузам. Вайна скончылася, а Дзмітрый Іванавіч застаўся служыць у авіяцыі камандзірам знішчальнага авіяпалка рэактыўнай авіяцыі. У адстаўку выйшаў у званні палкоўніка, здабыўшы мноства ўзнагарод: ордэны Чырвонага Сцяга, Леніна, двойчы — Чырвонай Зоркі, меў і ордэн Аляксандра Неўскага, атрымаць які ў той час мог толькі адважны воін з каманднага саставу.

Я шмат чула аб прадзедавых подзвігах, але недастаткова. Падрабязнасці вырашы-

ла высветліць з дапамогай сайта «Памяць Народа», дзе сабрана інфармацыя аб героях Вялікай Айчыннай вайны. Увёўшы ў пошуку імя, прозвішча і імя па бацьку майго продка, я цярпліва чакала вынікаў. У тую ж секунду сайт выдаў мне 29 дакументаў, якія з цікавасцю пачала вывучаць.

«За выдатнае выкананне баявых заданняў камандавання на фронце барацьбы з нямецкімі захопнікамі на Закаўказскім і Паўночнакаўказскім франтах...», — гэтыя словы выклікалі прыемную цеплыню ў маім сэрцы, а ўсведамленне таго, што подзвігі майго прадзеда ацэнены найвышэйшай узнагародай, не магло не радаваць. З кожным дакументам, які мне трапляўся на вочы, мяняецца яго воінскае званне: радавы, старшыня, лейтэнант, старшы лейтэнант. Гонар проста перапаўняў. У тую ж секунду я вельмі пашкадавала, што не ведала гэтага чалавека асабіста.

Па аповедах майго дзядулі Леаніда, прадзед быў вельмі клепатлівы чалавек, любіў сям'ю. «Памітаецца, як бацька браў нас з братам на паляванне, і пакуль ён выглядваў качак,

мы з Алегам захапляліся яго майстэрствам, — расказвае сын Героя. — А калі разам хадзілі ў грыбы, то яму проста не было роўных».

Усё жыццё Дзмітрыя Лугаўскаго было звязана з Ваенна-паветранымі сіламі. Больш за авіяцыю ён любіў толькі сваю сям'ю. Пасля таго, як выйшаў у адстаўку, навучэнцы многіх школ атрымалі магчымасць пачуць пра вайну з першых вуснаў. Памёр Дзмітрый Іванавіч у маі 1988 года ва ўзросце 70 гадоў: пажыць даўжэй не дало здароўе, падарванае Вялікай Айчыннай.

Тым, хто таксама зацікавіўся гісторыяй сваіх продкаў, рэкамендую скарыстацца электроннымі дакументамі, выкладзенымі ў секцыя Цэнтральным архівам Міністэрства абароны Расійскай Федэрацыі. Інфармацыя, змешчаная на сайтах *patyat-naroda.ru*, *podvignaroda.ru* або *obd-memorial.ru*, абавязкова задаволіць вашу цікаўнасць ці проста стане прыемнай навіной для кожнага, хто вывучае гісторыю свайго роду.

Настасся СУРЫНАВА, вучаніца 10 «А» класа гімназіі № 8 г. Мінска.